

فوائد کلی شریعت در قرآن

مؤلف: احمد الریسونی
ترجمہ و تلخیص: دلیر عباسی

رئیسونی، احمد

الكليات الاساسيه للشريعة الاسلاميه .فارسی

عنوان قراردادی

عنوان و نام پدیدآور: قواعد کلی شریعت در قرآن [کتاب]/ مؤلف احمد الریسونی؛ ترجمه و تلخیص دلیر عباسی.

مشخصات نشر: سنندج: نالای رووناکی، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری : ۹۶ ص.

شاہک ۹۷۸-۶۰۰-۸۵۵۱-۱۶-۴:

وضعیت فهرست : فیفا

نویسی

موضوع

قرآن -- احکام و قوانین

Qur'an -- Law and legislation: مَوْضُوع

♦ موضوع: اصول فقہ اہل سنت -- قرن ۱۴

th centuryʔ • Islamic law, Sunnites -- Interpretation and construction -- :

عاسی، دلیر، ۱۳۴۸ - مترجم

BP99/6/9K8.041 13980

۲۷۴: رده بندی دیوار

شماره کتابشناسی: ۴۶۱۸۸

ملی

تأليف: احمد الريسوني

ترجمه و تلخیص: دایر عباسی

صفحه آرایی: صمد احمدی نیاز (۰۹۱۸۶۵۴۲۵۶)

ناشر: ٹالای رووناکی

نوبت چاپ: زمستان، ۱۳۹۸

تصاویر: ۱۰۰۰

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

شاہک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۵۵۱-۱۶-۴

مرکز یخش: سنندج پاساژ عزتی انتشارات آراس

تلفن: ۰۸۷-۳۳۱۲۸۳۴۱

فهرست مطالب

۷	مقدمه مترجم
۹	فصل اول: اصول کلی شریعت و جایگاه آن در قرآن و کتب آسمانی پیشین.....
۹	موضوع اول: شریعت و تشریع در میان انقباض و انبساط
۹	تعریف لغوی شریعت
۹	مفهوم شریعت
۱۱	از شریعت تا تشریع
۱۴	قانونگذاران و وظایف
۱۶	موضوع دوم: آیات دار بر قواعد کلی و امور جزئی قرآن.....
۲۰	روش‌های طرح کلیات در قرآن
۲۴	موضوع سوم: کلیات مشترک بین کتب آسمانی
۳۰	کلیات کوچک یا جزئیات بزرگ
۳۱	نمونه‌ای از این احکام جزئی بزرگ و مشترک بین کتب و شریعت‌های پیشین:
۳۳	فصل دوم: دسته‌بندی اصول کلی قرآن.....
۳۴	اصول کلی عقیده
۳۵	۱- ایمان به خدا
۳۶	۲- ایمان به پیامبران
۳۷	۳- ایمان به معاد
۳۷	اصول کلی مقاصد
۳۷	۱- امتحان و آزمایش
۳۹	۲- پرورش و آموزش
۴۱	۳- جلب مصلحت و دفع مفسده

- ۴- اطلاق و عمومیت مصالح و مفاسد ۴۳
- ۵- برپایی قسط و عدالت ۴۵
- کلیات و مقاصد اخلاقی ۴۷
- برخی از امور اخلاقی مهم و زیربنایی ۴۸
- اخلاق شریعت و شریعت اخلاقمدار ۵۳
- اسول کلی قانونگذاری ۵۵
- نواء کلی شریعت ۵۶
- قاعده‌ی اول: «الأصلُ بالإباحةِ والتَّسخيرُ» ۵۶
- قاعده‌ی دوم: «لا دینَ إلا ما شرَّعه اللهُ ولا تحریمَ إلا ما حرَّمَهُ اللهُ» ۵۸
- قاعده‌ی سوم: «تحلیل العَدائِ وَتَحْرِیمُ الْخَبائِثِ» ۶۰
- قاعده‌ی چهارم: «التَّكْلِيفُ بِإِطَاعَةِ الْوَسْعِ» ۶۳
- قاعده‌ی پنجم: «الوفاءُ بِمَهْودِ الْأَمَانَةِ» ۶۵
- قاعده‌ی ششم: «التَّصَرُّفُ فِي الْأَمْوَالِ بِحَقِّ وَالنَّفْعُ» ۶۹
- قاعده‌ی هفتم: «وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ لَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ» ۷۳
- فصل سوم: قواعد کلی شریعت، قضایای زیربنایی و استند ۷۶
- موضوع اول: نسخ و تخصیص در کلیات ۷۶
- موضوع دوم: درک ما از کلیات و جزئیات ۸۸
- فهرست منابع و مآخذ ۹۵

مقدمه مترجم

«شریعت» واژه‌ای است که دارای بار معنایی بسیار سنگین بوده و تعاریف متعدد و چه بسا دور از هم، برای این واژه طرح شده است. در برخی تعاریف از شریعت به همه‌ی آنچه از سوی خداوند برای بشر وضع شده، و در برخی تعاریف دیگر به احکام عملی و در برخی دیگر به قوانین وضع شده‌ی دولتی، یاد شده است. از سوی دیگر شریعت در میان مسلمانان از ادبیت خاصی برخوردار است و بخش اعظم زندگی آنان، از شریعت ناشی شده است. در طول تاریخ اسلام، تحت عنوان شریعت اسلامی، از بهترین خدمات به جامعه‌ی انسانی ارائه گردیده است، کما این که با دستاویز قرار دادن شریعت، جنایت‌های بزرگی هم در حق جامعه‌ی بشری صورت گرفته است. همچنان که بحث تطبیق شریعت و اصرار بر آن، در دوران معاصر، در بسیاری از مناطق جهان، خصوصاً خاورمیانه موجب ناامنی، اغتشاش، بروز جنگ‌ها و خون‌ریزی شده است. جمعی از مسلمانان حاضرند بر تطبیق و اجرای شریعت اسلام، بکشند و کشته شوند و برخی دیگر تلاش بر این راستا را امری بیهوده و به دور از عقل سلیم می‌دانند و گروهی دیگر را می‌بینیم، را پیموده و تلاش برای تطبیق شریعت را در شرایط مناسب خود و از طریق دستاوردهای بشری از جمله دموکراسی امری روا دانسته‌اند. شاید بخشی از این تشتت، ناشی از اختلاف در تعریف شریعت و بخش دیگر آن در فهم نادرست مقاصد و اصول و کلیات آن باشد. شریعت اسلامی دارای مجموعه‌ای از قواعد و اصول کلی است که عدم توجه به این کلیات و

نداشتن فهمی درست از آن، موجب بروز مشکلات اساسی در زندگی مسلمانان می شود.

متون معتبر دینی و عقل سلیم، بر هدفمند بودن شریعت اسلام دلالت دارند؛ زیرا قرآن در آیاتی چند، علاوه بر این که برای اموری کلی چون فرستادن پیامبران و کتب آسمانی اهدافی را برمی شمرد، گاه برای احکام جزئی نیز اهداف خاصی را بیان می کند. نداشتن اطلاعات کافی در زمینه اهداف و مقاصد احکام، انسان را به سوی قشری گری می کشاند و نگاه او را تنها متوجه ظواهر نصوص دینی خواهد کرد؛ به طوری که از فهم لب و مقاصد احکام دینی محروم و به بیراهه خواهد رفت. فاجعه زمانی رخ می دهد که این فهم نادرست با قدرت عجیب گردد؛ در این حالت است که تدریس دینی رخ خواهد داد و زبانه‌ی شعله‌های چنین برداشتی جوامع بشری را هم دربرمی گیرد. نویسنده در کتاب پیش روی به تبیین این قواعد و اصول کلی پرداخته است که بنده علاوه بر ترجمه، به تلخیص آن نیز اقدام ورزیده‌ام. اما همه‌ی تلاشم را مبذول داشته‌ام تا در خلاصه نمودن کتاب، تنها به حذف توضیحات و استدلال‌های اضافی بسنده نموده و مطالب و پیام اصلی کتاب را برسانم.